

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 26 marca 2013 r.

Pozwem z dnia 31.01.2011 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w K. wniósł o zasądzenie od Banku (...) S.A. z siedzibą w W.: kwoty 939 180 zł tytułem niesłusznie pobranych przez Bank sum z tytułu rzekomo zawartych transakcji opcyjnych z dnia 9.07.2008 r.; kwoty 226 402,40 zł jako sumy odsetek policzonych za okres do dnia wniesienia pozwu oraz odsetek ustawowych od kwoty 1 165 582,40 zł (stanowiącej sumę w/w kwot) za okres od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Powód wniósł ponadto o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności oraz zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

Wskazując na szereg podstaw prawnych i argumentów mających przemawiać za uwzględnieniem powództwa powód podnosił m.in., że w dniu 9.07.2008 r. nie doszło do uzgodnienia przez strony wszystkich istotnych elementów koniecznych dla zaistnienia Transakcji. W związku z tym wszystkie ściągnięte przez Bank od powoda kwoty (związane z rozliczeniem Transakcji) Bank zatrzymał bez jakiegokolwiek ważnej podstawy prawnej.

(pozew k. 3-43)

Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania. W odpowiedzi na pozew pozwany m.in. wywodził, że doszło do uzgodnienia istotnych elementów Transakcji z dnia 9.07.2008 r., powód potwierdził na piśmie warunki tej Transakcji i nie zgłaszał przy tym żadnych zastrzeżeń, aż do listopada 2010 r.

(odpowiedź na pozew k. 207-260)

W dalszym toku postępowanie strony podtrzymały prezentowane stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód prowadził działalność gospodarczą na rynku spożywczym polegającą na handlu owocami i warzywami. Powód sprzedawał towar kontrahentom zagranicznym otrzymując zapłatę przede wszystkim w EUR, a koszty działalności ponosząc w PLN. Takie ukształtowanie waluty kosztów względem waluty przychodów skutkowało ryzykiem walutowym po stronie powoda.

(dowód: okoliczności niesporne k. 10, 213)

Powód rozpoczął rozmowy w przedmiocie nawiązania współpracy z pozwanym w roku 2006. Przed rozpoczęciem formalnej współpracy pozwany zaprosił powoda do udziału w szkoleniu o nazwie P. (...). W zaproszeniu wskazano, że szkolenie będzie dotyczyło zarządzania ryzykiem finansowym przy wykorzystywaniu instrumentów pochodnych. Do udziału w tym szkoleniu, które odbyło się w K. dniach 23-24 listopada 2006 r. powód wyznaczył swojego pracownika w osobie E. S.. E. S. brała udział w tym szkoleniu.

(dowód: zeznania świadka A. K. (1) k. 1436, zeznania świadka E. S. k. 1441, zeznania świadka G. H. k. 1444, zeznania świadka P. Ł. k. 1448-1450, fotografia uczestników szkolenia k. 482 w zw. z k. 701, kserokopia zaproszenia k. 479-480, okoliczności niesporne)

E. S. nie zapoznawała się z tematem szkolenia. Przypuszczała, że jedzie na szkolenie aby zapoznać się z platformą wymiany walut. Tematyka szkolenia ją zaskoczyła.

(dowód: zeznania świadka E. S. k. 1441)

Współpraca stron w zakresie umów o transakcje terminowe i pochodne rozpoczęła się w dniu 7.05.2007 r. W tym dniu doszło do podpisania umowy ramowej dotyczącej transakcji terminowych i pochodnych. Załącznikiem do tej umowy był Regulamin transakcji terminowych i pochodnych z dnia 25.06.2001 r. Osobą uprawnioną do reprezentowania powoda w sprawach związanych z Transakcjami był A. K. (1).

(dowód: umowa ramowa wraz z regulaminem oraz listem informacyjnym k. 77-102, 372, 555-557, okoliczności niesporne k. 10-11, 212, 553-554)

Zgodnie z treścią umowy ramowej, postanowienia Regulaminu zostały włączone do tej umowy i stały się jej integralną częścią (pkt 1 umowy).

Strony ustaliły, że wszystkie zmiany umowy ramowej wymagają dla swej ważności zachowania formy pisemnej (pkt 4 umowy).

(dowód: umowa ramowa k. 77, 372, okoliczności niesporne)

W preambule Regulaminu wskazano, że Regulamin ten został wydany przez pozwanego na podstawie art. 109 ust. 1 pkt 4 Prawa bankowego w związku z art. 384 § 1 Kodeksu cywilnego i reguluje tryb zawierania, warunki i zasady realizacji umów transakcji terminowych i pochodnych, na dowód zawarcia których Bank i klient wymieniają między sobą stosowne dokumenty i potwierdzenia (zwane dalej (...)).

(dowód: regulamin k. 78-102, okoliczności niesporne)

W Regulaminie określono, że strony umowy (na warunkach określonych w Regulaminie w celu zabezpieczenia Klienta przed ryzykiem kursowym i ryzykiem zmiany stóp procentowych) mogą zawierać (pkt 3 Regulaminu k. 86):

I. Transakcje Terminowe;

Przez Transakcje Terminową (...) F.) strony rozumiały terminową Transakcję kupna lub sprzedaży Waluty Transakcji Terminowej po Kursie Terminowym (k. 82).

II. Transakcje Opcji;

Przez Transakcje Opcji strony rozumiały Transakcję kupna lub sprzedaży Opcji Kupna i Opcji Sprzedaży albo Opcji Zamiany Stóp Procentowych (k. 82).

III. Transakcje Zamiany.

Przez Transakcje Zamiany ((...) / (...)) strony rozumiały Transakcję przewidującą zamianę między stronami kwot odsetek albo Kwot Bazowych i kwot odsetek (k. 82).

(dowód: regulamin k. 78-102, okoliczności niesporne)

Zgodnie z regulaminem do transakcji terminowych należały:

- 1) Umowa Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej;
- 2) Umowa Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej;
- 3) Umowa Nierzeczywistej Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej;
- 4) Umowa Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej (pkt 3 a.i. Regulaminu - k. 86).

(dowód: regulamin k. 378-102, okoliczności niesporne)

Zgodnie z regulaminem do transakcji opcji należały:

- 1) Umowa Opcji Kupna Waluty Wymienialnej;
- 2) Umowa Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej;
- 3) Umowa Opcji Zmiany Stóp Procentowych;
- 4) Umowa Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej;
- 5) Umowa Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej (pkt 3.b regulaminu k. 88-90).

(dowód: regulamin k. 378-102, okoliczności niesporne)

Zgodnie z regulaminem do transakcji zamiany należały:

- 1) Umowa Transakcji Zamiany Stóp Procentowych;
- 2) Umowa Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych;
- 3) Umowa Nierzeczywistej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych;
- 4) Umowa Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych;
- 5) Umowa Wielowalutowych Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych;
- 6) Umowa Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych (pkt 3.c regulaminu k. 90-92).

(dowód: regulamin k. 378-102, okoliczności niesporne)

W regulaminie określono, że:

- 1) Umowa Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej oznacza umowę Transakcji Terminowej kupna Waluty Transakcji Terminowej zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Regulaminu (k. 83).

W pkt 3. (a)(iii) Regulaminu określono, że zgodnie z w/w umową Klient zobowiązuje się do sprzedaży Bankowi a Bank zobowiązuje się do kupna od Klienta w Dniu Rozliczenia Transakcji Terminowej Kwoty Transakcji Terminowej za kwotę stanowiącą jej równowartość w Walucie Rozliczenia Transakcji Terminowej obliczoną zgodnie z Kursem Terminowym kupna.

- 2) Umowa Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej oznacza umowę Transakcji Terminowej sprzedaży Waluty Transakcji Terminowej zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 2 do Regulaminu (k. 83);

W pkt 3. (a)(v) Regulaminu określono, że zgodnie z w/w umową Bank zobowiązuje się do sprzedaży Klientowi a Klient zobowiązuje się do kupna od Banku w Dniu Rozliczenia Transakcji Terminowej Kwoty Transakcji Terminowej za kwotę stanowiącą jej równowartość w Walucie Rozliczenia Transakcji Terminowej obliczoną zgodnie z Kursem Terminowym sprzedaży.

- 3) Umowa Nierzeczywistej Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej oznacza umowę Transakcji Terminowej sprzedaży Waluty Transakcji Terminowej zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 2A do Regulaminu (k. 82);

W pkt 3. (a)(x) Regulaminu określono, że zgodnie z w/w umową Bank zobowiązuje się do zapłaty Klientowi kwoty różnicy kursowej, o której mowa w pkt 3 (a)(viii), jeżeli Kurs Referencyjny jest wyższy od Kursu Terminowego;

jednocześnie Klient zobowiązuje się do zapłaty Bankowi kwoty, o której mowa w pkt 3(a)(viii), jeżeli Kurs Referencyjny jest niższy od Kursu Terminowego.

Punkt 3. (a)(viii) ma brzmienie: Bank i Klient mogą zawierać Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej lub Umowy Nierzeczywistej Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej. W takim przypadku odpowiednie zastosowanie mają powyższe postanowienia pkt 3 (a) z tym, że rozliczenie takich Transakcji Terminowych nastąpi w sposób wskazany w Potwierdzeniu wyłącznie poprzez rozliczenie ich w Dniu Rozliczenia Transakcji Terminowej różnicą kursową między Kursem Terminowym a Kursem Referencyjnym ustalonym w sposób wskazany w takim Potwierdzeniu, odniesioną do Kwoty Transakcji Terminowej.

4) Umowa Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej oznacza umowę Transakcji Terminowej kupna Waluty Transakcji Terminowej zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem nr (...) do Regulaminu (k. 82);

W pkt 3. (a)(ix) Regulaminu określono, że zgodnie z w/w umową Bank zobowiązuje się do zapłaty Klientowi kwoty różnicy kursowej, o której mowa w pkt 3 (a)(viii), jeżeli Kurs Referencyjny jest niższy od Kursu Terminowego; jednocześnie Klient zobowiązuje się do zapłaty Bankowi kwoty, o której mowa w pkt 3(a)(viii), jeżeli Kurs Referencyjny jest wyższy od Kursu Terminowego.

Punkt 3. (a)(viii) ma brzmienie: Bank i Klient mogą zawierać Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej lub Umowy Nierzeczywistej Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej. W takim przypadku odpowiednie zastosowanie mają powyższe postanowienia pkt 3 (a) z tym, że rozliczenie takich Transakcji Terminowych nastąpi w sposób wskazany w Potwierdzeniu wyłącznie poprzez rozliczenie ich w Dniu Rozliczenia Transakcji Terminowej różnicą kursową między Kursem Terminowym a Kursem Referencyjnym ustalonym w sposób wskazany w takim Potwierdzeniu, odniesioną do Kwoty Transakcji Terminowej.

5) Umowa Opcji Kupna Waluty Wymienialnej oznacza umowę Opcji Kupna Waluty Transakcji Opcji zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 3 Regulaminu (k. 83);

W pkt 3. (b)(ii) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Opcji Kupna Waluty Wymienialnej nabywca opcji będzie miał prawo do nabycia w Dniu Realizacji od sprzedającego opcję, a sprzedający opcję jeżeli nabywca skorzysta ze swego prawa będzie miał obowiązek sprzedaży w tym samym dniu nabywcy opcji Kwoty Transakcji Opcji za kwotę stanowiącą jej równowartość w Walucie Rozliczenia Transakcji Opcji obliczoną zgodnie z Kursem Realizacji.

6) Umowa Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej oznacza umowę Opcji Sprzedaży Waluty Transakcji Opcji zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 4 Regulaminu (k. 83);

W pkt 3. (b)(iii) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej nabywca opcji będzie miał prawo do sprzedaży w Dniu Realizacji sprzedającemu opcję, a sprzedający jeżeli nabywca skorzysta ze swego prawa będzie miał obowiązek kupna w tym samym dniu od nabywcy opcji Kwoty Transakcji Opcji za kwotę stanowiącą jej równowartość w Walucie Rozliczenia Transakcji Opcji obliczoną zgodnie z Kursem Realizacji.

7) Umowa Opcji Zamiany Stóp Procentowych oznacza umowę Opcji Zamiany Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 4B Regulaminu (k. 83);

W pkt 3. (b)(iv) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Opcji Zamiany Stóp Procentowych nabywca opcji będzie miał prawo zażądać,

a sprzedający opcję będzie miał obowiązek, jeżeli nabywca skorzysta ze swego prawa, przekazania na jego rzecz w każdym Dniu Naliczania Odsetek odsetek naliczonych w danym Okresie Odsetkowym od Kwoty Bazowej według Stopy Referencyjnej w zamian za odsetki naliczone od Kwoty Bazowej w tym samym okresie według Stopy Realizacji, z

tym, że rozliczenie tej Transakcji nastąpi wyłącznie różnicą między Stopą Realizacji a Stopą Referencyjną pomnożoną przez Kwotę Transakcji Opcji, w ten sposób, że jeżeli Stopa Referencyjna będzie wyższa lub równa Stopie Realizacji to sprzedający opcję zapłaci nabywcy opcji kwotę stanowiącą iloczyn (i) Kwoty Transakcji Opcji oraz (ii) różnicy między Stopą Referencyjną a Stopą Realizacji. Jeżeli Stopa Referencyjna będzie niższa niż Stopa Realizacji to sprzedający opcję nie będzie zobowiązany do dokonania żadnej płatności z tytułu rozliczenia tej Transakcji.

8) Umowa Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej oznacza umowę Opcji Kupna Waluty Transakcji Opcji zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 3 A Regulaminu (k. 82);

W pkt 3. (b)(xi) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej, jeżeli Kurs Realizacji będzie równy lub wyższy niż Kurs Referencyjny to sprzedający opcję nie będzie zobowiązany do dokonania żadnych płatności z tytułu rozliczenia tej Transakcji, natomiast jeżeli Kurs Realizacji w Dniu Realizacji będzie niższy niż Kurs Referencyjny, to sprzedający opcję zapłaci nabywcy opcji kwotę stanowiącą iloczyn (i) Kwoty Transakcji Opcji oraz (ii) różnicy między Kursem Referencyjnym i Kursem Realizacji.

Pkt 3. (b)(x) ma brzmienie: Bank i Klient mogą zawrzeć Umowę Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej lub Umowę Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej. W takim przypadku odpowiednie zastosowanie mają powyższe postanowienia pkt 3 (b) z tym, że rozliczenie takich Transakcji nastąpi w sposób wskazany w Potwierdzeniu wyłącznie poprzez rozliczenie Transakcji w Dniu Realizacji różnicą kursową między Kursem Realizacji a Kursem Referencyjnym pomnożoną przez Kwotę Transakcji Opcji.

9) Umowa Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej oznacza umowę Opcji Sprzedaży Waluty Transakcji Opcji zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 4A Regulaminu (k. 82);

W pkt. 3 (b)(xii) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej, jeżeli Kurs Realizacji w Dniu Realizacji będzie równy lub niższy niż Kurs Referencyjny to sprzedający opcję nie będzie zobowiązany do dokonania żadnych płatności z tytułu rozliczenia tej Transakcji, natomiast jeżeli Kurs Realizacji w Dniu Realizacji będzie wyższy niż Kurs Referencyjny, to sprzedający opcję zapłaci nabywcy opcji kwotę stanowiącą iloczyn (i) Kwoty Transakcji Opcji oraz (ii) różnicy między Kursem Referencyjnym i Kursem Realizacji.

Pkt 3. (b)(x) ma brzmienie: Bank i Klient mogą zawrzeć Umowę Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej lub Umowę Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej. W takim przypadku odpowiednie zastosowanie mają powyższe postanowienia pkt 3 (b) z tym, że rozliczenie takich Transakcji nastąpi w sposób wskazany w Potwierdzeniu wyłącznie poprzez rozliczenie Transakcji w Dniu Realizacji różnicą kursową między Kursem Realizacji a Kursem Referencyjnym pomnożoną przez Kwotę Transakcji Opcji.

10) Umowa Transakcji Zamiany Stóp Procentowych oznacza umowę Transakcji Zamiany Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 5 Regulaminu (k. 83);

W pkt. 3 (c)(ii) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Transakcji Zamiany Stóp Procentowych strony dokonają w każdym Dniu Naliczenia Odsetek wymiany kwot odsetek w ten sposób, że Bank przekaże Klientowi kwotę odsetek naliczonych według Stopy Referencyjnej Banku, a Klient przekaże Bankowi kwotę odsetek naliczoną według Stopy Referencyjnej Klienta.

Pkt 3. (c)(i) a) ma brzmienie: W celu realizacji Transakcji Zamiany Stóp Procentowych i Wielowalutowych Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, Bank i Klient będą zawierać na okres od Dnia Rozpoczęcia Transakcji do Dnia Zakończenia Transakcji umowy przewidujące dokonanie zamiany między Bankiem i Klientem w każdym Dniu Naliczenia Odsetek: w przypadku Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, kwoty odsetek naliczonych na ten dzień od Kwoty Bazowej według Stopy Referencyjnej Banku z odsetkami naliczonymi od Kwoty Bazowej według Stopy Referencyjnej Klienta.;

11) Umowa Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych oznacza Umowę Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 6 Regulaminu (k. 83);

W pkt. 3 (c)(ii) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych strony dokonają w każdym Dniu Naliczenia Odsetek wymiany kwot odsetek w ten sposób, że Bank przekaże Klientowi kwotę odsetek naliczonych według Stopy Referencyjnej Banku, a Klient przekaże Bankowi kwotę odsetek naliczoną według Stopy Referencyjnej Klienta.

Pkt 3. (c)(i) b) ma brzmienie: W celu realizacji Transakcji Zamiany Stóp Procentowych i Wielowalutowych Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, Bank i Klient będą zawierać na okres od Dnia Rozpoczęcia Transakcji do Dnia Zakończenia Transakcji umowy przewidujące dokonanie zamiany między Bankiem i Klientem w każdym Dniu Naliczenia Odsetek: w przypadku Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, kwoty odsetek naliczonych na ten dzień od Kwoty Bazowej Banku według Stopy Referencyjnej Banku z odsetkami naliczonymi od Kwoty Bazowej Klienta według Stopy Referencyjnej Klienta.

12) Umowa Nierzeczywistej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych oznacza umowę Nierzeczywistej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 5 A Regulaminu (k. 83);

W pkt. 3 (c)(iv) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Nierzeczywistej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych strona, której kwota odsetek po przeliczeniu według Kursu Referencyjnego w Dniu Naliczenia Odsetek według jej Stopy Referencyjnej jest wyższa zobowiązuje się zapłacić drugiej stronie Kwotę Różnicy Odsetek.

Pkt 3. (c)(iii) a) ma brzmienie: W celu realizacji Nierzeczywistych Transakcji Zamiany Stóp Procentowych Bank i Klient będą zawierać umowy na okres od Dnia Rozpoczęcia Transakcji do Dnia Zakończenia Transakcji przewidujące dokonanie wymiany między Bankiem i Klientem, w każdym Dniu Naliczenia Odsetek a w odniesieniu do Nierzeczywistej Jednorazowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych - w Dniu Rozpoczęcia Transakcji: w przypadku Nierzeczywistej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, kwoty odsetek naliczonych na ten dzień od Kwoty Bazowej według Stopy Referencyjnej Banku z odsetkami naliczonymi od Kwoty Bazowej według Stopy Referencyjnej Klienta - z tym, że rozliczenie tych Transakcji nastąpi w Dniu Naliczenia Odsetek wyłącznie przez rozliczenie ich Kwotą Różnicy Odsetek.

13) Umowa Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych oznacza umowę Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 6A Regulaminu (k. 83);

W pkt. 3 (c)(iv) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych strona, której kwota odsetek po przeliczeniu według Kursu Referencyjnego w Dniu Naliczenia Odsetek według jej Stopy Referencyjnej jest wyższa zobowiązuje się zapłacić drugiej stronie Kwotę Różnicy Odsetek.

Pkt 3. (c)(iii) b) ma brzmienie: W celu realizacji Nierzeczywistych Wielowalutowych Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, Bank i Klient będą zawierać umowy na okres od Dnia Rozpoczęcia Transakcji do Dnia Zakończenia Transakcji przewidujące dokonanie wymiany między Bankiem i Klientem, w każdym Dniu Naliczenia Odsetek a w odniesieniu do Nierzeczywistej Jednorazowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych - w Dniu Rozpoczęcia Transakcji w przypadku Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych, kwoty odsetek naliczonych na ten dzień od Kwoty Bazowej Banku według Stopy Referencyjnej Banku z odsetkami naliczonymi od Kwoty Bazowej Klienta według Stopy Referencyjnej Klienta - z tym, że rozliczenie tych Transakcji nastąpi w Dniu Naliczenia Odsetek wyłącznie przez rozliczenie ich Kwotą Różnicy Odsetek.

14) Umowa Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych oznacza umowę Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr (...) Regulaminu (k. 83);

W pkt. 3 (c)(vii) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych, w Dniu Zakończenia Transakcji strony dokonają wymiany Kwot Bazowych w taki sposób, że Bank przekaże Klientowi Kwotę Bazową Banku a Klient przekaże Bankowi Kwotę Bazową Klienta, a w każdym Dniu Naliczenia Odsetek strony dokonają wymiany kwoty odsetek naliczanych od każdej Kwoty Bazowej w taki sposób, że Bank przekaże Klientowi kwotę odsetek naliczonych według Stopy Referencyjnej Banku, a Klient przekaże Bankowi kwotę odsetek naliczonych według Stopy Referencyjnej Klienta.

Pkt 3. (c)(vi) ma brzmienie: W celu realizacji Wielowalutowych Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych, Bank i Klient będą zawierać umowy na okres od Dnia Rozpoczęcia Transakcji do Dnia Zakończenia Transakcji przewidujące dokonanie wymiany między Bankiem i Klientem Kwoty Bazowej Banku za Kwotę Bazową Klienta oraz wymiany kwoty odsetek naliczonych od Kwoty Bazowej Banku według Stopy Referencyjnej Banku za kwotę odsetek naliczonych od Kwoty Bazowej Klienta według Stopy Referencyjnej Klienta.

15) Umowa Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych oznacza Umowę Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych zawieraną przez Bank z Klientem zgodnie z Załącznikiem Nr 7A Regulaminu (k. 83);

W pkt. 3 (c)(ix) Regulaminu określono, że zgodnie z Umową Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych strona, której Kwota Bazowa po przeliczeniu według Kursu Referencyjnego w Dniu Zakończenia Transakcji wyrażona w Walucie Rozliczenia Transakcji Zamiany jest wyższa zobowiązuje się zapłacić drugiej stronie Kwotę Różnicy Kwot Bazowych oraz strona, której kwota odsetek po przeliczeniu według Kursu Referencyjnego w Dniu Naliczenia Odsetek wyrażona w Walucie Rozliczenia Transakcji Zamiany naliczona od jej Kwoty Bazowej według jej Stopy Referencyjnej jest wyższa zobowiązuje się zapłacić drugiej stronie w każdym Dniu Naliczenia Odsetek Kwotę Różnicy Odsetek.

Pkt 3. (c)(viii) ma brzmienie: W celu realizacji Nierzeczywistej Wielowalutowej Transakcji Zamiany Kwot Bazowych i Stóp Procentowych Bank i Klient będą zawierać umowy na okres od Dnia Rozpoczęcia Transakcji do Dnia Zakończenia Transakcji, przewidujące dokonanie wymiany między Bankiem a Klientem Kwoty Bazowej Banku za Kwotę Bazową Klienta w Dniu Zakończenia Transakcji oraz wymiany kwoty odsetek naliczonych od Kwoty Bazowej Banku według Stopy Referencyjnej Banku za kwotę odsetek naliczonych od Kwoty Bazowej Klienta według Stopy Referencyjnej Klienta w każdym Dniu Naliczenia Odsetek, pod warunkiem, że rozliczenie tych Transakcji nastąpi wyłącznie przez rozliczenie ich w, Walucie Rozliczenia Transakcji Zamiany w Dniu Zakończenia Transakcji Kwotą Różnicy Kwot Bazowych oraz w każdym Dniu Naliczenia Odsetek Kwotą Różnicy Odsetek.

(dowód: regulamin k. 378-102, okoliczności niesporne)

W Regulaminie określono, że w umowach regulujących Transakcje Terminowe strony będą każdorazowo ustalać następujące warunki (pkt 3.(a)(ii) Regulaminu–k. 86-87):

1. Kwotę Transakcji Terminowej;

Strony przez Kwotę Transakcji Terminowej rozumiały kwotę wyrażoną w Walucie Transakcji Terminowej, do której sprzedaży lub kupna uprawniony jest Klient na podstawie zawartej umowy regulującej Transakcję Terminową (k. 80).

2. Walutę Transakcji Terminowej;

Strony przez Walutę Transakcji Terminowej rozumiały walutę wymienialną, w której wyrażona jest Kwota Transakcji Terminowej (k. 84).

3. Walutę Rozliczenia Transakcji Terminowej;

Strony przez Walutę Rozliczenia Transakcji Terminowej rozumiały walutę ustalaną w umowie regulującej Transakcję Terminową, sprzedawaną lub kupowaną przez Klienta przy realizacji Transakcji Terminowej w zamian za Walutę Transakcji Terminowej (k. 84).

4. Kurs Terminowy;

Strony przez Kurs Terminowy rozumiały ustalony w umowie regulującej Transakcję Terminową kurs Waluty Rozliczenia Transakcji Terminowej, według którego następuje sprzedaż lub kupno przez Klienta Waluty Transakcji Terminowej (k. 79).

5. Kurs Referencyjny (w przypadku Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej lub Umowy Nierzeczywistej Terminowej Sprzedaży Waluty Wymienialnej);

Strony przez Kurs Referencyjny rozumiały stosownie do oznaczenia w umowie regulującej daną Transakcję: (i) kurs określony jako średnia arytmetyczna kwotowań Waluty Transakcji Terminowej, Waluty Transakcji Opcji lub waluty Kwot Bazowych w Transakcji Zamiany Banku Pekao SA, (...) Bank (...) V., Oddział w (...) Banku S.A. z godziny 11:00 czasu (...) lub około tej godziny w dniu, którego data waluty jest tożsama z odpowiednim Dniem Rozliczenia Transakcji Terminowej, Dniem Rozliczenia Transakcji Opcji lub Dniem Naliczenia Odsetek, lub (ii) odpowiedni fixing Narodowego Banku Polskiego, którego data waluty jest tożsama z odpowiednim Dniem Rozliczenia Transakcji Terminowej, Dniem Rozliczenia Transakcji Opcji lub Dniem Naliczenia Odsetek, jeśli Walutą Transakcji Terminowej, Walutą Transakcji Opcji, lub walutami Kwot Bazowych w Transakcji Zamiany jest USD lub EURO, lub ((...)) inny kurs ustalony między Bankiem i Klientem w stosownej umowie. W przypadku, gdy niemożliwe będzie ustalenie Kursu Referencyjnego w powyższy sposób, Bank i Klient uzgodnią inną podstawę dla określenia Kursu Referencyjnego. Jeżeli Bank i Klient nie uzgodnią takiej podstawy do odpowiedniego Dnia Rozliczenia Transakcji Terminowej, Dnia Rozliczenia Transakcji Opcji lub do najbliższego Dnia Naliczenia Odsetek, Bank samodzielnie wskaże podstawę do określenia Kursu Referencyjnego (k. 79).

6. Dzień Rozliczenia Transakcji Terminowej;

Strony przez Dzień Rozliczenia Transakcji Terminowej rozumiały Dzień Roboczy, w którym następuje dostarczenie walut będących przedmiotem Transakcji Terminowej, oznaczony w odpowiedniej umowie (k. 78).

7. miejsca dla Dni Roboczych;

Strony przez Dzień Roboczy rozumiały dzień, w którym Bank, a w przypadku gdy walutą Transakcji jest waluta inna niż PLN, również inne banki działające w miejscu każdorazowo określonym w Potwierdzeniu, są otwarte w celu prowadzenia działalności objętej Regulaminem (k. 78).

(dowód: regulamin k. 378-102, okoliczności niesporne)

W Regulaminie określono, że w umowach regulujących Transakcje Opcji strony będą każdorazowo ustalać następujące warunki (pkt 3.(b)(v) Regulaminu-k. 89):

1. Kwotę Transakcji Opcji;

Strony przez Kwotę Transakcji Opcji rozumiały kwotę wyrażoną w Walucie Transakcji Opcji, do której kupna (Opcja Kupna) lub sprzedaży (Opcja Sprzedaży) uprawniony jest nabywca opcji na podstawie zawartej umowy regulującej Transakcję Opcji (k. 80).

2. Walutę Transakcji Opcji;

Strony przez Walutę Transakcji Opcji rozumiały walutę wymienialną, w której wyrażona jest Kwota Transakcji Opcji (k. 84).

3. Walutę Rozliczenia Transakcji Opcji – nie dotyczy Umowy Zamiany Stóp Procentowych;

Strony przez Walutę Rozliczenia Transakcji Opcji rozumiały walutę kupowaną przez nabywcę opcji przy realizacji Opcji Sprzedaży lub walutę sprzedawaną przez nabywcę opcji przy realizacji Opcji Kupna (k. 83)

4. Kurs Realizacji (Stopę Realizacji – w przypadku Umowy Opcji Zamiany Stóp Procentowych, w przypadku Opcji Nierzeczywistego Kupna lub Sprzedaży Stopy Procentowej);

Strony przez Kurs Realizacji rozumiały ustalony w umowie regulującej Transakcję Opcji kurs Waluty Transakcji Opcji, podany w jednostkach Waluty Rozliczenia Opcji, według którego nabywca opcji może zrealizować swoje uprawnienia z Transakcji Opcji (k. 79).

Strony przez Stopę Realizacji rozumiały stopę procentową ustaloną przez strony w Umowie Opcji Zamiany Stóp Procentowych, według której naliczane są w Okresach Odsetkowych odsetki od Kwoty Bazowej, określone w umowie regulującej Transakcję Opcji Zamiany Stóp Procentowych (k. 82).

5. Kurs Referencyjny (w przypadku Umowy Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej lub Umowy Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej);

Strony przez Kurs Referencyjny rozumiały stosownie do oznaczenia w umowie regulującej daną Transakcję: (i) kurs określony jako średnia arytmetyczna kwotowań Waluty Transakcji Terminowej, Waluty Transakcji Opcji lub waluty Kwot Bazowych w (...) Banku (...) SA, (...) Bank (...).V., Oddział w (...) Banku S.A. z godziny 11:00 czasu (...) lub około tej godziny w dniu, którego data waluty jest tożsama z odpowiednim Dniem Rozliczenia Transakcji Terminowej, Dniem Rozliczenia Transakcji Opcji lub Dniem Naliczenia Odsetek, lub (ii) odpowiedni fixing Narodowego Banku Polskiego, którego data waluty jest tożsama z odpowiednim Dniem Rozliczenia Transakcji Terminowej, Dniem Rozliczenia Transakcji Opcji lub Dniem Naliczenia Odsetek, jeśli Walutą Transakcji Terminowej, Walutą Transakcji Opcji, lub walutami Kwot Bazowych w Transakcji Zamiany jest USD lub EURO, lub ((...)) inny kurs ustalony między Bankiem i Klientem w stosownej umowie. W przypadku, gdy niemożliwe będzie ustalenie Kursu Referencyjnego w powyższy sposób, Bank i Klient uzgodnią inną podstawę dla określenia Kursu Referencyjnego. Jeżeli Bank i Klient nie uzgodnią takiej podstawy do odpowiedniego Dnia Rozliczenia Transakcji Terminowej, Dnia Rozliczenia Transakcji Opcji lub do najbliższego Dnia Naliczenia Odsetek, Bank samodzielnie wskaże podstawę do określenia Kursu Referencyjnego (k. 79).

6. Stopę Referencyjną – w przypadku Umowy Opcji Zamiany Stóp Procentowych;

Strony przez Stopę Referencyjną rozumiały stopę procentową (w odniesieniu do Transakcji Zamiany odrębnie Banku i Klienta) ustaloną na dwa Dni Robocze przed rozpoczęciem danego Okresu Odsetkowego dla danego Okresu Odsetkowego, według której naliczane są w Okresach Odsetkowych od Kwoty Bazowej odsetki, określoną w umowie regulującej Transakcję Zamiany lub Opcji Zamiany Stóp Procentowych (k. 82).

7. Okres Odsetkowy – w przypadku Umowy Opcji Zamiany Stóp Procentowych;

Strony przez Okres Odsetkowy rozumiały okres, w którym naliczane są odsetki od Kwoty Bazowej według Stopy Referencyjnej Banku i Stopy Referencyjnej Klienta oznaczony w umowie regulującej Transakcję Zamiany, przy czym pierwszy Okres Odsetkowy rozpoczyna się w Dniu Rozpoczęcia Transakcji, a ostatni Okres Odsetkowy kończy się w Dniu Zakończenia Transakcji (k. 81).

8. wysokość Premii;

Strony przez Premię rozumiały cenę z tytułu zawarcia Transakcji Opcji płaconą sprzedającemu opcję przez nabywcę opcji w Dniu Płatności Premii (k. 81). Jednocześnie z pkt 3 (b)(vii) Regulaminu wynikało, że płatność premii miała nastąpić w PLN.

9. Dzień Płatności Premii;

Strony przez Dzień Płatności Premii rozumiały dzień płatności Premii określony w umowie regulującej Transakcję Opcji (k. 78).

10. Dzień Realizacji;

Strony przez Dzień Realizacji rozumiały dzień, w którym nabywca opcji może zrealizować swoje uprawnienia wynikające z Transakcji Opcji, dzień ten jest oznaczony w umowie regulującej Transakcję Opcji jako konkretna data lub może być wyznaczony przez nabywcę opcji w okresie wskazanym w takiej umowie (k. 78).

11. Dzień Rozpoczęcia Transakcji - w przypadku Umowy Opcji Zamiany Stóp Procentowych;

Strony przez Dzień Rozpoczęcia Transakcji rozumiały pierwszy Dzień Roboczy pierwszego Okresu Odsetkowego (lub w odniesieniu do Nierzeczywistej Jednorazowej Transakcji Zamiany Stóp Procentowych - Okresu Odsetkowego), określony w umowie regulującej Transakcję Zamiany (k. 79).

12. Dzień Zakończenia Transakcji - w przypadku Umowy Opcji Zamiany Stóp Procentowych;

Strony przez Dzień Zakończenia Transakcji rozumiały ostatni Dzień Roboczy ostatniego Okresu Odsetkowego, każdorazowo określony w umowie regulującej Transakcję Zamiany (k. 79).

13. miejsca dla Dni Roboczych.

Strony przez Dzień Roboczy rozumiały dzień, w którym Bank, a w przypadku gdy walutą Transakcji jest waluta inna niż PLN, również inne banki działające w miejscu każdorazowo określonym w Potwierdzeniu, są otwarte w celu prowadzenia działalności objętej Regulaminem (k. 78).

W pkt 9(b) Regulaminu określono, że Strony będą związane warunkami Transakcji od momentu przyjęcia takich warunków (ustnie lub w innej formie). Transakcja zostaje zawarta na podstawie zgodnych oświadczeń woli stron niezależnie od tego, czy sporządzone zostało odpowiednie Potwierdzenie. Jeżeli Potwierdzenie Transakcji nie jest sporządzone, każde odniesienie w niniejszym Regulaminie do Potwierdzenia będzie odniesieniem do Transakcji. W przypadku jeżeli przyjęcie warunków nastąpiło w innej formie niż pisemna, pisemne potwierdzenie zostanie sporządzone tak szybko, jak tylko będzie to możliwe i może zostać sporządzone także za pomocą faksu lub może zostać dokonane za pomocą wymiany wiadomości przekazywanych w systemie elektronicznego przekazywania danych przy czym, w każdym przypadku będzie stanowiło to wystarczający dowód dla wszelkich celów. Bank może przekazać Klientowi Potwierdzenie w formie niepodpisanego w imieniu Banku wydruku z systemu informatycznego Banku. Klient, który otrzymał Potwierdzenie w formie wydruku z systemu informatycznego jest zobowiązany do podpisania tego Potwierdzenia i odesłania go do Banku w dniu otrzymania. Przed zawarciem pierwszej Transakcji strony wskażą sobie wzajemnie w formie zgodnej z Załącznikiem (...) do niniejszego Regulaminu listę osób uprawnionych do reprezentowania danej strony w sprawach związanych z Transakcjami.

W myśl pkt 9(e) Regulaminu, poprzez podpisanie Potwierdzenia zawarcia którejkolwiek Transakcji, przyjmuje się, że Regulamin oraz Potwierdzenie zastępują wszelkie dotychczasowe ustalenia w tym zakresie między stronami. W razie rozbieżności między postanowieniami Potwierdzenia i postanowieniami Regulaminu, postanowienia Potwierdzenia będą miały znaczenie rozstrzygające.

(dowód: regulamin k. 78-102, okoliczności niesporne)

Przed zawarciem pierwszej transakcji strony kilkakrotnie się spotkały. T. A. (pracownik pozwanego) prezentował ogólnie tematykę zabezpieczenia ekspozycji walutowej. A. K. (1) podczas pierwszego spotkania mówił, że musi zgłębić temat zabezpieczeń, gdyż są to transakcje skomplikowane. T. A. rozmawiał z powodem na temat wysokości jego wpływów walutowych. T. A. zostawił wówczas powodowi przygotowaną prezentację (o treści jak na k. 453-467 akt

sprawy). Prezentacja zawierała m.in. symulacje sytuacji w przypadku rosnącego kursu euro, zawierała też informację o ryzykach związanych z zawieraniem transakcji). Później powód telefonicznie informował T. A., że średniomiesięczna ekspozycja netto powoda (nadwyżka przychodów nad kosztami) to (...)tys. euro.

(dowód: zeznania świadka T. A. k. 1039, 1040, 1041, 1046, częściowe zeznania świadka A. K. (1) k. 1438, prezentacja – zarządzanie ryzykiem walutowym k. 454-467)

W tym miejscu wskazać należy, iż zeznania w/w świadków odnośnie okoliczności przekazania powodowi powyższej prezentacji były rozbieżne: T. A. zeznał, że przekazał A. K. (1) prezentację w wersji papierowej podczas pierwszego spotkania, zaś A. K. (1) temu zaprzeczył. W omawianej kwestii Sąd dał wiarę zeznaniom T. A. albowiem jego zeznania w tym zakresie były konsekwentne, zaś A. K. (1) jakkolwiek zaprzeczył omawianej okoliczności, to jednocześnie zeznał, że szczegółów spotkania nie zna, nie pamięta (k. 1039, 1046, 1437).

Powód informował pozwanego (informacja została przekazana T. A. pracownikowi pozwanego), że z początkiem stycznia 2008 r. działalność powoda przenoszona jest na (...) sp. komandytowa sp. z o.o. Pozwany zdawał sobie sprawę, iż ekspozycja walutowa powoda ulega zmianie w porównaniu do stanu z roku 2007 z uwagi na w/w przenoszenie działalności do drugiej spółki. T. A. zawierając w roku 2008 transakcje z powodem pytał się, czy ekspozycja obu w/w firm nie będzie przekroczona i otrzymał od A. K. (1) odpowiedź, że nie.

(dowód: zeznania świadka T. A. k. 1045, zeznania świadka A. K. (1) k. 1037, zeznania świadka E. S. k. 1441)

W dniu 27.02.2008 r. pozwany sporządził Formularz Adekwatności Instrumentów Pochodnych dla Klienta (opcje walutowe, opcje na stopy procentowe, swapy na stopy procentowe). W Formularzu jako Klienta traktowano łącznie: (...) sp. z o.o. i (...) sp. komandytowa. Pozwany opisując ekspozycję Klienta wpisał, iż: Klient przenosi działalność na spółkę komandytową; jest importerem i eksporterem mrożonek; ma długą pozycję eur/pln w wysokości 500 k miesięcznie; Klient chce zabezpieczać do 100% ekspozycji.

W rubryce rodzaje transakcji oferowanych Klientowi wpisano: struktury opcyjne m.in.: parforward, korytarz zerokosztowy, akumulator, wachlarz, tarn, DCD. Wpisano również, iż produkty pochodne mają zabezpieczyć wpływy eksportowe Klienta w EUR.

Powyższy formularz został sporządzony przez G. H. (pracownika pozwanego) w oparciu o informacje przekazane przez T. A..

(dowód: formularz adekwatności k. 469, zeznania świadka G. H. k. 1445, 1446, 1447 okoliczności niesporne)

W okresie od dnia 29.05.2007 r. do dnia 3.07.2018 r. strony zawarły szereg różnego rodzaju umów, w tym: Umowę Nierzeczywistego Akumulowanego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej z Konwersją w Dniu Realizacji (k. 380,), Umowę Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej z Limitowanym Zyskiem Klienta (k. 385, 389, 394, 399, 409, 414, 419, 424, 443, 448), Umowę Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej oraz Umowę Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej z Barierą (k. 404-406), Umowę Nierzeczywistej Opcji Kupna Waluty Wymienialnej z Barierą oraz Umowę Nierzeczywistej Opcji Sprzedaży Waluty Wymienialnej z Barierą (k. 429-433, 436-440).

(dowód: potwierdzenia zawarcia umów k. 374-452, okoliczności niesporne)

W dniu 9.07.2008r. miała miejsce rozmowa telefoniczna pomiędzy T. A. a A. K. (1) o następującej treści:

„T. A.: - Witam, Panie Prezesie, to propozycja by była taka: 3,37 zaczynamy 10-go, jutro pierwsze sprawdzenie, później koło 8go, 9go każdego miesiąca, standardowo dwanaście kolejnych miesięcy, czyli łącznie 13 przepływów, idziemy 3,37, później 3,35, 3,3, 3,1, 3,29, 3,27 i 3,2650 a tak mogą jeszcze trochę podnieść... Na rynku jest ciut niżej, ale te 3,2650 możemy ten, te ostatnie wszystkie przepływy dać. 35 groszy wypłaty, 50 tysięcy obowiązek, Boże, 50 tysięcy

prawo dla firmy w każdej dacie, 100 tysięcy potencjalny obowiązek, a maksymalnie po zebraniu 17 i pół tysiąca transakcja znika.

A. K. (1): - Dobra... uhmhm.

T. A.: - Robimy?

A. K. (1): - Gra.

T. A.: - Moment, to jeszcze to taką transakcją dla ... dla firmy (...) i rozliczamy się nierzeczywiście, tak? Panie Prezesie?

A. K. (1): - Tak, tak oczywiście.

T. A.: - Dobra, no to zrobione. To zrobione. Dzięki i prośba...”

(dowód: zapis rozmowy telefonicznej na płycie CD k. 1041 w zw. z k. 483, okoliczności niesporne)

Oświadczenie woli w imieniu pozwanego w odniesieniu do transakcji zawieranej w dniu 9.07.2008r. składał T. A. (pracownik pozwanego).

T. A. podczas rozmowy telefonicznej z A. K. (1) mówił o transakcjach opcyjnych (k. 1042), w znaczeniu ekonomicznym, a nie prawnym. Transakcje z dnia 9.07.2008r. określił jako opcję typu (...) (k. 1046, 1047). T. A. nie potrafił określić, czy transakcja z dnia 9.07.2008r. jest transakcją opcyjną czy terminową (k. 1047), aczkolwiek po okazaniu potwierdzenia transakcji z dnia 9.07.2008 r. uznał, że zamierzał zawrzeć taką transakcję (k. 1047). W ocenie T. A., A. K. (1) mógł nie do końca odczytać jakie są jego intencje - stosował skrót myślowy (k. 1043). T. A. nie mógł oferować klientom produktów, których charakterystyka odstępowała od produktów opisanych w regulaminie (k. 1044). Podczas rozmowy nie padło stwierdzenie odnoszące się do premii opcyjnej albowiem w ocenie T. A. pozwany wymieniał się prawem za obowiązek - jego intencją nie było dokonywanie ustaleń odnośnie premii ((...)). W ocenie T. A. podczas omawianej rozmowy z powodem nie doszło do uzgodnienia wszystkich elementów transakcji opcyjnej - nie został ustalony kurs referencyjny (k. 1043). Odnośnie waluty, to w ocenie T. A. z kontekstu wynika, że miał na myśli walutę EUR (k. 1047). T. A. nie weryfikował w jakiej roli podczas rozmowy występuje A. K. (1). Zdaniem T. A. elementy, które są objęte zapisem odsłuchanej rozmowy telefonicznej, nie były wystarczające do wykonania transakcji (k. 1047).

(dowód: zeznania świadka T. A. k. 1038-1048)

Oświadczenie woli w imieniu powoda, w odniesieniu do transakcji zawieranej w dniu 9.07.2008r., składał A. K. (1) (działając jako pełnomocnik).

W ocenie A. K. (1), podczas rozmowy telefonicznej w dniu 9.07.2008r. dotyczącej transakcji mówiono o opcjach (uważał, że transakcja ta jest jedną z tych opcji, albo strukturą opcyjną).

Poza rozmową z 9 lipca 2008 r. A. K. (1) nie ustalał w inny sposób warunków, parametrów transakcji. Uważał, że warunki transakcji są takie, iż powód może osiągnąć na niej zysk w wysokości 17 500 zł. Jednocześnie liczył się z ryzykiem podobnym. Warunki transakcji były dla niego mniej więcej symetryczne. A. K. (2) mówiąc „tak”, „gra”, „dobra”, zgadzał się na to, co T. A. mu proponował. Zdaniem A. K. (1) nie w pełni (połowicznie) zrozumiał to, na co się zgadzał.

(dowód: zeznania świadka A. K. (1) k. 1436 - 1440)

Okoliczności zawierania powyższej Transakcji (jak i poprzednich) były takie, iż T. A. skontaktował się telefonicznie z A. K. (1) i zaproponował mu zawarcie transakcji.

(dowód: zeznania świadka T. A. k. 1045-1046, zeznania świadka A. K. (1) k. 1437)

Po dniu 9.07.2008r. pozwany sporządził Potwierdzenie zawarcia Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej przez Bank z Limitowanym Zyskiem Klienta Ref: (...) - (...). W dokumencie tym określono, że dniu 9.07.2008r. pomiędzy powodem a pozwanym została zawarta Umowa Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej przez Bank z Limitowanym Zyskiem Klienta. W preambule tego dokumentu wskazano, że powód i pozwany zawierają umowy na warunkach określonych poniżej, oraz w odniesieniu do każdej z nich dodatkowo na warunkach szczegółowych określonych w załączniku 1 do niniejszego Potwierdzenia (...). Postanowiono ponadto, że o ile co innego wynika wyraźnie z kontekstu, każda z umów stanowi odrębny stosunek prawny i zobowiązania z niej wynikające będą wykonywane oddzielnie.

W § 1 Potwierdzenia określono: Walutę Rozliczenia Transakcji Terminowej, Maksymalny Akumulowany Zysk, Akumulowany Zysk, Kurs Referencyjny.

W § 1 Potwierdzenia, poprzez odesłanie do załącznika nr (...) do Potwierdzenia, określono: Kwotę/Walutę Transakcji Terminowej, Dodatkową Kwotę/Walutę Transakcji Terminowej, Kurs Terminowy, (...) Transakcji Terminowej, Dzień Rozliczenia Transakcji Terminowej.

§ 2 ust. 1 Potwierdzenia miał brzmienie: W przypadku każdej Transakcji, na warunkach określonych w pkt 3(a) Regulaminu Transakcji Terminowych i Pochodnych oraz na warunkach określonych w ust. 2 poniżej, z zastrzeżeniem ust. 2 pkt. (b) i (c) oraz ust. 2 pkt. (d), Bank (...), a Klient SPRZEDAJE odpowiednią Kwotę Transakcji Terminowej w zamian za równowartość tej kwoty w Walucie Rozliczenia Transakcji Terminowej przeliczoną po Kursie Terminowym.

Dokument ten został podpisany przez pozwanego, a także przez powoda (którego reprezentował A. K. (1)). Dokument po podpisaniu przez A. K. (1) został doręczony pozwanemu w dniu 22.08.2008 r.

(dowód: potwierdzenie k. 103-107, 374-378, okoliczności niesporne)

W korespondencji elektronicznej pozwanego do powoda (4 wiadomości z okresu od dnia 16.08.2007 r. do dnia 10.07.2008 r.), T. A. (pracownik pozwanego) informował powoda o bieżącym stanie transakcji łączących strony. Nazywając transakcje używał określeń (...) oraz (...).

(dowód: korespondencja e-mail k. 473-477, okoliczności niesporne)

W związku z rozliczeniem Transakcji z dnia 9.07.2008 r. (Potwierdzenie nr ref. Ref: (...) - (...)) pozwany obciążył rachunek powoda łącznie kwotą 939 180 zł.

(dowód: wyciągi z rachunku bankowego k. 45-76, okoliczności niesporne k. 20, 216, 1481)

W związku z Transakcją z dnia 9.07.2008 r. (o treści wynikającej ze sporządzonego przez pozwanego Potwierdzenia) pozwany zawarł na rynku międzybankowym (tj. z (...)) transakcje odwrotne (tj. transakcje, których warunki stanowiły przeciwstawność warunków Transakcji z 9.07.2008 r.). Wynagrodzenie uzyskane przez pozwanego w związku z zawarciem transakcji przeciwstawnych wyniosło 25 000 zł. W dokumencie wystawionym przez (...) na określenie tego wynagrodzenia użyto określenia (...) (w tłumaczeniu na język polski – (...)).

(dowód: wyciąg z systemu księgowego pozwanego k. 278, dokumenty wystawione przez (...) k. 282-283, 564-565, zeznania świadka T. A.

k. 1041, okoliczności niesporne k. 226, 563, 1471)

Pozwany uważał, że był prawnie zobowiązany do zawarcia w/w transakcji odwrotnych z uwagi na (...) załącznika nr (...) do uchwały nr (...) Komisji Nadzoru Bankowego z dnia 13.03.2007 r. Przedmiotowy paragraf brzmi: „Do banku, który zawiera terminowe transakcje opcyjne wyłącznie w sposób zapewniający jednoczesne (każdorazowe i natychmiastowe) zawarcie przeciwstawnej terminowej transakcji opcyjnej o tych samych parametrach, nie stosuje się § 4 ust. 2”.

(dowód: załącznik nr (...) do uchwały nr (...) Komisji Nadzoru Bankowego k. 362, okoliczności niesporne k. 225, 14710

Pismem z dnia 17.11.2010 r. powód zwrócił się o zawezwanie pozwanego do zawarcia ugody, w ramach której pozwany zobowiąże się zapłacić na rzecz powoda kwotę 939 180 zł.

Pismem z dnia 16.12.2010 r. pozwany odmówił zawarcia ugody.

(dowód: wniosek k. 108-121, pismo pozwanego k. 131-132, okoliczności niesporne k. 20, 217)

Pismem z dnia 26.01.2011 r. (doręczonym pozwanemu w dniu 27.01.2011 r.) powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 1 165 582,40 zł.

(dowód: pismo z dnia 26.01.2011 r. k. 138, okoliczności niesporne k. 20)

Sąd zważył, co następuje:

Ustalony w sprawie stan faktyczny, w tym treść oświadczeń woli stron składanych w związku z zawieraniem Transakcji w dniu 9.07.2008 r., nie pozwalał na dokonanie takiej wykładni tych oświadczeń aby przyjąć, iż w tym dniu doszło do zawarcia przez strony Umowy Nierzeczywistego Terminowego K. Waluty Wymienialnej w rozumieniu Regulaminu i o treści tej umowy jak w sporządzonym Potwierdzeniu.

W niniejszej sprawie treść samych oświadczeń była niesporna pomiędzy stronami i wynikała z przeprowadzonego przez Sąd dowodu z zapis rozmowy telefonicznej. Spór sprowadzał się natomiast do wykładni tych oświadczeń woli.

W ocenie powoda (prezentowanej w pozwie) podczas rozmowy telefonicznej w dniu 9.07.2008 r. strony uzgadniały warunki Transakcji Opcji (k. 14-17, 492-495). Zdaniem powoda nie doszło do zawarcia Transakcji albowiem nie zostały ustalone (stosownie do treści Regulaminu) wszystkie istotne elementy konieczne dla jej zaistnienia tj.: wysokość premii opcyjnej, podmiot płaćący Premię, Dzień Płatności Premii oraz Dzień Realizacji, miejsca dla Dni Roboczych (k. 30-33).

W dalszym toku postępowania – po zapoznaniu się z zapisem rozmowy telefonicznej z dnia 9.07.2008 r. - powód zarzucił, iż podczas rozmowy telefonicznej nie ustalono ponadto innych obowiązkowych parametrów Transakcji Opcyjnej tj. Kwoty Transakcji Opcji, Waluty Transakcji Opcji, Waluty Rozliczenia Transakcji Opcji, Kursu Realizacji, Kursu Referencyjnego, Okresu Odsetkowego (k. 500-501). Ponadto powód wskazywał, iż gdyby nawet przyjąć kwalifikację spornej transakcji jako Transakcji Terminowej (czemu się sprzeciwia), to w trakcie rozmowy telefonicznej nie ustalono wielu obowiązkowych parametrów takiej Transakcji tj. Kwoty Transakcji Terminowej, Waluty Transakcji Terminowej, Waluty Rozliczenia Transakcji Terminowej, Kursu Terminowego, Kursu Referencyjnego, Dnia Rozliczenia Transakcji Terminowej oraz miejsc dla Dni Roboczych (k. 501). Niezależnie od powyższego powód zarzucił, że podczas rozmowy telefonicznej nie określono jaki podmiot jest stroną Transakcji z pozwanym (k. 501).

W ocenie natomiast pozwanego w dniu 9.07.2008 r. doszło do zawarcia Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej (czyli jednej z umów należących do Transakcji Terminowych) o treści jak w sporządzonym Potwierdzeniu. Pozwany argumentował, iż podczas przedmiotowej rozmowy telefonicznej doszło do uzgodnienia wszystkich istotnych elementów Umowy. Podkreślał, że przedmiotowa Transakcja była 14 z rzędu tego rodzaju transakcją i jeśli nie wprost, to z kontekstu rozmowy wynikały wszystkie jej istotne elementy. Pozwany nie podzielał poglądu powoda, iż Transakcje z dnia 9.07.2008 r. można kwalifikować jako Transakcję Opcji (k. 229, 249-250, 580-585).

Jak wyżej ustalono, istotą Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej było zobowiązanie Banku do zapłaty Klientowi kwoty różnicy kursowej, o której mowa w pkt 3 (a)(viii) (tj. różnicy między Kursem Terminowym a Kursem Referencyjnym, odniesionej do Kwoty Transakcji Terminowej), jeżeli Kurs Referencyjny jest

niższy od Kursu Terminowego; przy jednoczesnym zobowiązaniu się Klienta do zapłaty Bankowi kwoty, o której mowa w pkt 3(a)(viii), jeżeli Kurs Referencyjny jest wyższy od Kursu Terminowego (pkt 3. (a)(ix) Regulaminu (k. 88).

Innymi słowy, skoro zdaniem pozwanego doszło do zawarcia Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej, to istota zobowiązania pozwanego polegała na obowiązku zapłaty na rzecz powoda w sytuacji umocnienia się PLN w stosunku do EUR, zaś istota zobowiązania powoda polegała na obowiązku zapłaty przez powoda na rzecz pozwanego w przypadku umocnienia się EUR w stosunku do PLN.

Istota Transakcji Opcji (w rozumieniu Regulaminu) sprowadza się natomiast do kupna lub sprzedaży jednej z Opcji wymienionych w Regulaminie na podstawie której nabywca opcji jest uprawniony do:

- nabycia (w przypadku Opcji Kupna) Kwoty Transakcji Opcji od sprzedającego opcję po Kursie Realizacji;
- sprzedaży (w przypadku Opcji Sprzedaży) Kwoty Transakcji Opcji sprzedającemu opcję po Kursie Realizacji (k. 81-82).

Z powyższego wynika, iż strony umówiły się, iż w Transakcjach Opcji - odmiennie niż w przypadku Transakcji Terminowej – nabywało się uprawnienie.

Wskazać należy, iż zgodnie z art. 72 § 1 k.c. jeżeli strony prowadzą negocjacje w celu zawarcia oznaczonej umowy, umowa zostaje zawarta, gdy strony dojdą do porozumienia co do wszystkich jej postanowień, które były przedmiotem negocjacji.

W Regulaminie określono, że w umowach regulujących zarówno Transakcje Terminowe jak i Transakcje Opcji strony będą każdorazowo ustalać szereg warunków danej transakcji.

Postanowienia tego Regulaminu są wiążące dla stron niniejszej sprawy (art. 109 prawa bankowego, art. 384 k.c.).

Powyższe oznacza, że zawarcie przez strony transakcji określonej Regulaminem (niezależnie od jej rodzaju) następowało w trybie negocjacji. W związku z tym każdorazowo strony musiały ustalić (dojść do porozumienia) wszystkie warunki transakcji, aby można było uznać, że doszło do jej zawarcia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11.10.2000 r. III CKN 273/00, LEX nr 51885).

Jednocześnie dla Sądu nie ulega wątpliwości, że nie może dojść do ustalenia warunków transakcji, jeżeli strony nie osiągnęły nawet porozumienia co do tego, jaki rodzaj transakcji określony Regulaminem chcą zawrzeć (zwłaszcza, że warunki poszczególnych typów transakcji różniły się). Przypomnieć należy, że zgodnie z Regulaminem strony mogły zawierać 15 różnego rodzaju umów.

W tym miejscu zauważyć należy, iż umowy jakie strony mogły zawierać należą do kategorii umów nienazwanych. Zgodnie z art. 353¹ k.c., strony zawierające umowę mogą ułożyć stosunek prawny według swego uznania, byleby jego treść lub cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego.

Zatem co do zasady, to wola stron decyduje o tym jaki będzie kształt umowy (strony mogą powołać do życia taki stosunek zobowiązaniowy, jaki odpowiada ich interesom).

W myśl art. 60 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).

Jak wskazuje się w doktrynie i orzecznictwie, oświadczenie woli można określić jako zachowanie podmiotu prawa cywilnego, z którego wynika - w kontekście towarzyszących mu okoliczności, zasad współżycia społecznego oraz ustalonych zwyczajów - wola (zamiar) dokonania określonej czynności prawnej (por. np. S. Szer, Prawo cywilne. Część ogólna, Warszawa 1967, s. 310). Uważa się również, iż przepis art. 60 k.c. przewiduje możliwość oświadczenia woli w

zasadzie przez każde zachowanie się osoby dokonującej czynności prawnej, o ile tylko wyraża ono jej wolę w sposób dostateczny. Wyróżnia się m.in. oświadczenia woli składane wyraźnie lub w sposób dorozumiany. Przyjmuje się, że pojęcie dorozumianych oświadczeń woli należy odnosić do wszelkich pozajęzykowych zachowań ujawniających wolę dokonania określonej czynności prawnej, a także do tych wypowiedzi językowych, które nie zostały sformułowane w sposób wystarczająco jednoznaczny, precyzyjny lub pełny. Podkreśla się również, iż ustalenie, czy konkretne zachowanie danej osoby ma walor dorozumianego oświadczenia woli oraz jaka jest jego treść, wymaga każdorazowo uwzględniania informacji pochodzących z bezpośredniego kontekstu, w jakim miało ono miejsce (zob. A. Janiak w Komentarzu do art.60 k.c., Lex, stan prawny na dzień 1.06.2012 r).

Jak zostało ustalone, Transakcja z dnia 9.07.2008 r. zawierana była przez strony podczas rozmowy telefonicznej. W jej trakcie strony nie określiły rodzaju zawieranej umowy (nie określiły nawet, czy jest to Transakcja Opcji, czy też Transakcja Terminowa).

Strony nie określiły również wzajemnych praw i obowiązków w taki sposób aby można było chociażby określić, czy jest to Transakcja Opcji, czy też Transakcja Terminowa. Zauważyć bowiem należy, iż pracownik powoda proponując zawarcie Transakcji używał sformułowań „prawo dla firmy”, „potencjalny obowiązek”, co równie dobrze może oznaczać wolę zawarcia Transakcji Opcji, jak i Transakcji Terminowej.

W ocenie Sądu za dopuszczalne należy uznać stosowanie przez strony „skrótów myślowych” (jak to określił pracownik pozwanego) przy zawieraniu Transakcji. Niemniej wówczas druga strona musi rozpoznawać znaczenie takiego przekazu.

Jak wynika z zeznań T. A., który w imieniu pozwanego prowadził rozmowę z dnia 9.07.2008 r. powód mógł nie do końca odczytać jakie są jego intencje. Co więcej, początkowo sam T. A. nie potrafił określić, czy transakcja z dnia 9.07.2008r. jest transakcją opcyjną czy terminową. Zeznał ponadto, że podczas rozmowy telefonicznej mówił o transakcjach opcyjnych w znaczeniu ekonomicznym i określił ją jako opcję typu (...). T. A. zeznał wreszcie (po odsłuchaniu zapisu rozmowy telefonicznej z dnia 9.07.2008 r.), iż w jego ocenie elementy, które są objęte zapisem odsłuchanej rozmowy telefonicznej, nie były wystarczające do wykonania transakcji.

Nie można również zapominać o tym, że w korespondencji elektronicznej, pozwany informując powoda o bieżącym stanie transakcji łączących strony, określając Transakcje używał m.in. określenia (...), oraz że strony przed zawarciem spornej transakcji nie tylko zawierały Transakcje Terminowe ale i Transakcje Opcji. Podkreślić zwłaszcza należy, iż skoro strony poprzednio zawierały również Transakcje Opcji, to nie można twierdzić, iż dla stron (zwłaszcza powoda) było oczywiste, że zawierana w dniu 9.07.2008 r. Transakcja, jest Transakcją Terminową.

W związku z tym brak jest możliwości by uznać, iż powód złożoną w dniu 9.07.2008 r. propozycje zawarcia Transakcji powinien potraktować jako propozycje zawarcia Transakcji Terminowej (a nie Transakcji Opcyjnej).

W tym miejscu nadmienić należy, iż skoro w Regulaminie nadano określone znaczenie Transakcjom Opcji oraz Transakcjom Terminowym, to znaczenie to we wzajemnych stosunkach pomiędzy stronami jest decydujące.

Powyższe oznacza, że skoro A. K. (1) (działający w imieniu powoda podczas zawierania spornej Transakcji) uważał, że zawierana Transakcja jest jedną z Opcji, to nie można twierdzić, iż była to opcja w znaczeniu ekonomicznym, niemniej w rozumieniu Regulaminu była to Transakcja Terminowa.

Podsumowując powyższą część rozważań podnieść należy, iż skoro strony nie osiągnęły porozumienia co do rodzaju Transakcji, to z istoty rzeczy nie mogły osiągnąć porozumienia co do poszczególnych elementów takiej Transakcji (w tym np. co do Premii, która stanowiła jeden z elementów Transakcji Opcji, ale już nie Transakcji Terminowej).

W związku z powyższym Sąd uznał, iż nie doszło do zawarcia pomiędzy stronami w dniu 9.07.2008 r. Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej.

Powyższej konkluzji nie zmienia fakt podpisania przez powoda Potwierdzenia (Ref: (...)- (...)).

Pozwany kładł nacisk na treść § 9(e) Potwierdzenia. Podkreślał, że podpisanie przez powoda Potwierdzenia zawarcia Umowy skutkuje tym, że to właśnie treść tego dokumentu powinna mieć przesądające znaczenie przy ocenie treści zawartego stosunku prawnego.

Powyższego poglądu Sąd orzekający w niniejszej sprawie nie podziela. Zauważyć bowiem należy, iż z brzmienia § 9(e) Regulaminu wynika, że podpisanie Potwierdzenia zawarcia Transakcji skutkuje tym, iż Potwierdzenie zastępuje wszelkie dotychczasowe ustalenia w zakresie tej Transakcji (k. 100).

Z uwagi na tak ukształtowaną treść tego paragrafu Regulaminu, poza jego zakresem pozostają stany faktyczne, w których nie doszło do zawarcia Transakcji (brak jest ustaleń stron w zakresie takiej Transakcji).

Dodatkowo podnieść należy, iż z samej nazwy omawianego dokumentu, jak i z innych przepisów Regulaminu wynika, iż Potwierdzenie miało znaczenie dowodowe nie zaś kreujące Transakcje. Charakter dowodowy potwierdzenia wynika również z preambuły Regulaminu (k. 78) oraz pkt 9(b) Regulaminu, gdzie określono, że Transakcja zostaje zawarta na podstawie zgodnych oświadczeń woli stron niezależnie od tego, czy sporządzone zostało odpowiednie Potwierdzenie (k. 100).

W tych okolicznościach nie sposób podzielić prezentowanej przez pozwanego wykładni § 9(e) Regulaminu albowiem stoi temu na przeszkodzie przepis art. 385 § 2 k.c. w myśl którego wzorec umowy (regulamin) powinien być sformułowany jednoznacznie i w sposób zrozumiały. Postanowienia niejednoznaczne tłumaczy się na korzyść konsumenta.

W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że przez pojęcie „jednoznaczności” należy rozumieć brak wątpliwości co do znaczenia postanowień wzorca. Ich interpretacja nie powinna umożliwiać nadania im różnych znaczeń. Do wieloznaczności może prowadzić używanie terminów nieostrych, które pozwalają na formułowanie kilku (zamiast jednej) różniących się od siebie norm, dotyczących zachowania stron stosunku. Przy ocenie wymogu zrozumiałości należy uwzględnić użyty przez proponenta język (powszechny, specjalistyczny, poprawność składni), obszerność dokumentu, a także układ graficzny, który może decydować nie tylko o czytelności, ale i zrozumiałości tekstu (tak Adam Olejniczak w Komentarz do art. 385 k.c. Lex, stan prawny na dzień 1.05.2010 r.). Ocena przejrzystości (stopnia jednoznaczności i zrozumiałości wzorca) dokonywana jest in abstracto, jednak przy uwzględnieniu właściwości typowego (przeciętnego) kontrahenta, z którym proponent zawiera umowy za pomocą wzorca. W wyroku z 12 stycznia 2007 r. (IV CSK 307/06, LEX nr 238967) Sąd Najwyższy uznał, że wymóg zrozumiałości wzorca nie jest dopełniony, gdy doręczone dokumenty zawierają "uregulowania niejasne, wieloznaczne, mylące i obiektywnie niezrozumiałe dla przeciętnego adresata".

Przyjmuje się ponadto, iż jakkolwiek z treści art. 385 § 2 zdanie drugie k.c. wynika, że przepis ten ma zastosowanie wyłącznie w umowach konsumenckich, to regulację tę można stosować do obrotu dwustronnie profesjonalnego i powszechnego – przez analogię. Taki wniosek uzasadnia przede wszystkim cel tego unormowania, jakim jest intencja przeciwdziałania praktykom sprzecznym z bezpieczeństwem obrotu i zasadą ochrony zaufania (zob. m.in. C. Żuławska (w:) Komentarzu do Kodeksu cywilnego, ks. III, t. I, pod red. G. Bieńka, Warszawa 2001; M. Bednarek (w:) Systemie Prawa Prywatnego. Prawo zobowiązań – część ogólna, t. 5, pod red. E. Łętowskiej, Warszawa 2006).

W związku z powyższym brak było podstaw aby przyjąć, iż podpisanie przez powoda Potwierdzenia zawarcia Umowy skutkuje tym, że to właśnie treść tego dokumentu powinna mieć przesądające znaczenie przy ocenie treści zawartego stosunku prawnego.

W myśl art. 410 § 1 k.c. przepisy artykułów poprzedzających (art. 405 k.c. i nast.) stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. Zgodnie z art. 410 § 2 k.c. świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa

świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

W literaturze podnosi się, że nienależne świadczenie może być przedmiotem roszczenia określonego w art. 410 § 1 k.c. i nie zachodzi w tym wypadku potrzeba ustalenia, czy wzbogaciło ono odbiorcę. W unormowaniu tym ustawodawca przesądził bowiem, że świadczenie nienależne jest źródłem roszczenia zwrotnego.

Z przyczyn wyżej w uzasadnieniu przedstawionych nie doszło do zawarcia pomiędzy stronami w dniu 9.07.2008 r. Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej. W związku z powyższym brak było podstaw do obciążenia przez pozwanego rachunku powoda łącznie kwotą 939 180 zł w wykonaniu powyższej Transakcji.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 410 k.c. Sąd zasądził od pozwanego w/w kwotę w pkt. I wyroku. Sąd nie stwierdził jednocześnie aby zachodziły okoliczności wyłączające zwrot świadczenia o których mowa w art. 411 k.c.

W skład zasądzonej w pkt I wyroku kwoty wchodzi ponadto kwota 29 436,22 zł (29 436,22 + 939 180 = 968 616,22) zasądzona na podstawie art. 481 § 1 k.c. tytułem odsetek od kwoty 939 180 zł od dnia 16.12.2010 r. (czyli od dnia, w którym pozwany odpowiedział na zawiadanie do próby ugodowej) do dnia 13.03.2011 r. (czyli do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu). Odsetki zasądzono od dnia 16.12.2010 r. albowiem Sąd uznał, że od tego dnia pozwany opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. Sąd orzekający w niniejszym składzie podziela bowiem pogląd prawny wyrażony przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28.04.2004 r. (V CK 461/03, LEX nr 174217), iż zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy. Oznacza to, że termin spełnienia takiego świadczenia musi być wyznaczony zgodnie z art. 455 k.c., a więc niezwłocznie po wezwaniu skierowanym przez zubożonego.

W przedmiotowej sprawie za takie wezwanie Sąd uznał zawiadanie do próby ugodowej. Powód nie wskazał, kiedy zawiadanie zostało pozwanemu doręczone. Z uwagi na okoliczność, iż niewątpliwie to nastąpiło (o czym świadczy odpowiedź pozwanego – pismo z dnia 16.12.2010 r.) Sąd uznał, że można zasadnie pozwanemu zarzucić, iż co najmniej od tego dnia opóźnił się ze spełnieniem świadczenia.

Ponadto zasądzono od pozwanego na rzecz powoda odsetki ustawowe od kwoty 968 616,22 zł za okres od dnia wniesienia pozwu (14.03.2011 r.) do dnia zapłaty w oparciu o art. 481 § 1 k.c.

Powyższe odsetki od odsetek zasądzono w oparciu o przepis art. 482 § 1 k.c.

W konsekwencji przyjęcia przez Sąd poglądu, iż zobowiązanie do zwrotu nienależnego świadczenia ma charakter bezterminowy, Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt. II wyroku w zw. z k. 4-6, 41-42 pozwu).

Z uwagi na ustalenie przez Sąd, iż nie doszło do zawarcia pomiędzy stronami w dniu 9.07.2008 r. Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej, oraz zważywszy na skutki tego ustalenia, bezprzedmiotowe stało się rozważanie pozostałych podstaw prawnych przedstawianych przez powoda na uzasadnienie powództwa (tj. sprzeczności Transakcji z przepisami prawa powszechnego, odpowiedzialności odszkodowawczej powoda względem pozwanego, odpowiedzialności deliktowej powoda względem pozwanego).

Sąd oddalił wniosek powoda o nadanie wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności (pkt. III wyroku) albowiem powód nie wykazał istnienia przesłanek z art. 333 k.p.c.

Z uwagi na okoliczność, iż postanowieniem z dnia 10.11.2012 r. przyznano, a następnie wypłacono świadkowi kwotę 582,74 zł tymczasowo ze środków Skarbu Państwa (k. 1062-1065, 1268) Sąd orzekł jak w pkt IV wyroku w oparciu o przepis art. 83 ust. 2 w zw. z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

O kosztach jak w pkt. V wyroku Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. (stosownie do którego w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone) oraz w oparciu o § 6 pkt 7 w zw. z § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności

radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Powód poniósł koszty w łącznej kwocie 65 496 zł w tym: 58 279 zł (opłata od pozwu) + 17 zł (opłata skarbową) + 7 200 zł (wynagrodzenie pełnomocnika).

Koszty pozwanego należy określić na łączną kwotę 7 799,74 zł w tym: 17 zł (opłata skarbową) + 7 200 zł (wynagrodzenie pełnomocnika) + 582,74 zł (kwota którą w pkt. IV wyroku polecono ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa tytułem zwrotu wydatku poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa).

W ocenie Sądu, skoro powództwo zostało uwzględnione w 83,1 %, to powód może zasadnie domagać się od pozwanego zwrotu poniesionych przez siebie kosztów w takiej części, zaś pozwany od powoda w zakresie 16,9 % swoich kosztów.

W tych okolicznościach w pkt. V wyroku zasądzono od pozwanego na rzecz powoda różnicę powyższych kwot, czyli kwotę 53 109,02zł (54 427,18 - 1 318,16 = 53 109,02).

Sąd oddalił wszystkie nie rozpoznane do dnia 26.02.2013 r. wnioski dowodowe stron (k. 1450). Okoliczności na które powołano te dowody nie miały dla rozstrzygnięcia sprawy istotnego znaczenia z uwagi na dokonane przez Sąd ustalenie (i skutki tego ustalenia), iż nie doszło do zawarcia pomiędzy stronami w dniu 9.07.2008 r. Umowy Nierzeczywistego Terminowego Kupna Waluty Wymienialnej.

Sygn. akt XX GC 78/11

Warszawa, dnia 17 kwietnia 2013 r.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)